

Riigi Teataja

Nr. 12.

12. veebruaril 1929 a.

Nr. 12.

Art. 91. Riigi kunsttööstusekooli seadus.

92. Teadaanne tuletikutoosi sisemaa müügihinna kohta.

Riigikogu poolt 29. jaanuaril 1929. a.
vastuvõetud

91. Riigi kunsttööstusekooli seadus.

I. Üldosa.

§ 1. Riigi kunsttööstusekooli ülesandeks on kunstihariduse andmine ja töösuse õpetamine käsitöö ja tööstuse aladel ning nende alade tarvete kohaselt kunstimaitses ja loova kunstivõime arendamine, samuti nõuandmine kunsttööstuse alal tegutsevaile isikuile ja asutustele.

§ 2. Riigi kunsttööstusekooli kursus jaguneb õppetegevuse järjekorra suhtes üldastmeks, töökodade-astmeks ja meistriklassiks.

§ 3. Üldastme kursus kestab kaks aastat. Üldastmel õpetatakse kunsti ja üldhariduslikke õppeaineid.

§ 4. Töökodade-astme õppeaeg kestab kolm aastat. Töökodade-astmel õpetatakse peamiselt töösuse kooli töökodades, vastavalt tööstusealale (§ 15) ja kooli ülesandele (§ 1).

§ 5. Meistriklassi kursus kestab üks aasta. Meistriklass on määratud töökodade-astmel omandatud töösuse täiendamiseks ühes kunstivõime rakendamisega tööstusele ja käsitööle ning loova võime väljendamiseks kunsttööstuses.

§ 6. Peale § 2. nimetatud astmete ja meistriklassi võib kunsttööstusekooli osana avada haridusministri otsusel tööstusekooli neil tööstusealadel, millised vastavad töökodade-astme erialadele.

§ 7. Riigi kunsttööstusekooli juures võib haridusministeerium avada pika- või lühiaegseid kursusi tööstuse ja kunsttööstuse alal.

§ 8. Tegelik koolitöö kestab aastas üldastmel nagu keskkoolis, töökodade-astmel ja meistriklassis 38—40 nädalat, tööstusekoolis (§ 6) vastavalt tööstuslikkudele koolidele.

§ 9. Koolitöö alguse ja lõpu, vaheajad ning pühad igal õppeaastal määrab haridusministeerium.

II. Ülalpidamine.

§ 10. Riigi kunsttööstusekooli peab ülal riik.

§ 11. Omavalitsuse- ja eraasutused, ettevõtted ja üksikud isikud võivad määrata riigi kunsttööstusekoolile abirahasid ja toetusesummasid, milliste tarvitamise tingimused esitab annetaja ja kinnitab haridusminister.

§ 12. Kooli tulud, mis saadakse koolis peetavaist loenguist, kunstitööde näitustest, koolitöödest ja väljaannetest, erakorralistest annetustest ja õppemaksust, kantakse kooli erisummade arvele ja tarvitatakse Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud eelarve järgi kooli tarvete täitmiseks, eeskätt õppevahendite ning materjalide soetamiseks ja õpilaste toetamiseks ning edasiharimiseks.

§ 13. Riigi kunsttööstusekooli õppemaksu suuruse kinnitab haridusminister kooli õppenõukogu ettepanekul.

§ 14. Hoolsaid ja andekaid õpilasi, kelle ainealine seisukord kehv, võib õppenõukogu vabastada õppemaksust ja määrata neile kooli eelarves ettenähtud krediidist stipendiume ja toetusesummasid.

III. Õppe- ja kasvatuseosa.

§ 15. Kunsttööstusekooli töökodade-aste ja meistriklass jaguneb järgmistesse osakondadesse vastavate töökodadega: 1) dekoratiiv-

osakond (maalritööstus, teatri- ja seinadekoratsioon, klaasmaal, mosaiik ja ruumide sisseadestused); 2) metalliosakond; 3) skulptuuri-osakond (voolimine, valamine, kiviraiumine, puulõige); 4) keraamikaosakond; 5) tekstiil-osakond (kudumine, tikkimine, pitsitöö); 6) graafika- ja trükitööstusosakond; 7) nahatööstusosakond.

§ 16. Eelmises (15) paragrahvis nimetatud osakonnad ja töökojad avatakse tarviduse järgi haridusministri otsusel. Haridusministri otsusel võib avada ka teisi osakondi ning töökodasid ja tarviduse korral sulgeda § 15. nimetatuid.

Haridusministeeriumi nõusolekul võib korraldada töökodade-õpetust ka tööstuse-ettevõtetes väljaspool kooli, kokkuleppel tööstuseettevõtte valdajaga.

§ 17. Kunsttööstusekooli üld- ja eriõppeained määrab ja tunnikavad paneb maksma haridusministeerium, samuti määrab haridusministeerium õppeainete ulatuse ja kinnitab õppenõukogu ettepanekul õppekavad.

§ 18. Õppeaastate järgi jaguneb üldaste kaheks klassiks (I ja II) ja töökodade-aste kolmeks kursuseks (I, II, III).

§ 19. Õpilaste tööde hindamine ja ühest klassist, kursusest või astmest teise viimine, samuti astme või kooli lõputunnistuste andmine sünnib õppenõukogu otsusel haridusministri poolt määratud korras.

IV. Õpilased.

§ 20. Kunsttööstusekooli üldastmele võetakse õpilasteks mõlemast soost isikuid, kellel vähemalt kuueklassilise algkooli haridus ja kes osutavad küllaldast annet ja võimeid koolis töötamiseks.

Töökodade-astmele võetakse õpilasteks kooli üldastme lõpetajaid, kelle senine töötamine eeldab küllaldast edasijõudmist töökodade-astmel ja peale selle tööstuslike koolide lõpetajaid, kui nad tööstusliku kooli lõpetanud vastaval alal ja osutavad selle ala õppimiseks vajalikku andekust ning kunstivõimeid.

Meistriklassi võetakse õpilasteks töökodade-astme lõpetajaid, kelle töö osutab küllaldast andekust.

§ 21. Isikud, kellel ei ole nõutavat üldharidust, kuid kes vastavad muile kooli astumise nõuetele või omavad küllaldasi eeldusi üksiku aine õppimiseks, võetakse õppenõukogu otsuse järgi vabaõpilasteks kooli töökotta või üksiku aine õppijaks.

Õpilasi, kes kooli astudes mõnes õppeaines avaldavad suuremaid teadmisi kui kooli selle aine õppekava nõuab, võib õppenõukogu otsuse põhjal vabastada selle aine õppimisest ja lühendada õppeaega.

Tööstuslike koolide lõpetajaile, kes kooli vastu võetud, korraldatakse õppejärjekord nii, et nad võiksid lõpetada kunsttööstusekooli ühes meistriklassiga normaalselt 3 aasta kestel, on aga mõne õpilase teadmised nõrgemad, peab ta täienduma üldastmel.

§ 22. Kunsttööstusekooli õpilased, kes lõpetanud üldastme, saavad sellekohase tunnistuse, ja õpilased, kes lõpetanud töökodade-astme, saavad lõputunnistuse, milline ühtlasi ka on vastava ala õppinud tööliste kutsetunnistuseks.

Meistriklassi lõpetajad saavad tunnistuse kunsttööstusekooli täieliku kursuse lõpetamise kohta ja rakenduskunstniku nimetuse. Kui meistriklassi lõpetaja pärast kooli lõpetamist töötanud vähemalt 2 aastat oma erialal, annab kool temale haridusministri poolt määratud korras vastaval erialal meistrikutse.

Endised kunsttööstusekooli kuueaastase kursuse lõpetajad omandavad kooli õppenõukogu otsuse põhjal rakenduskunstniku nime ja meistrikutse käesoleva paragrahvi teises lõikes nimetatud korras.

§ 23. Õpilased, kes kooli kursust pole lõpetanud, saavad tunnistuse, milles nimetatud, mida nad koolis õppinud.

Vabaõpilastele, kes eduga lõpetanud kunsttööstusekooli kursuse terves ulatuses ja omandanud kuueklassilise algkoolile vastavad eelteadmised, võib samuti kui õpilastele anda lõputunnistuse.

§ 24. Tööstusekoolis (§ 6) korraldatakse õpilaste vastuvõtmine, õppetöö, kooli kursuse lõpetamine ja kutsete andmine Tööstuslike koolide seaduse (RT 1 — 1926) alusel.

§ 25. Riigi kunsttööstusekooli õpilased võivad asutada enesearendamise ja õppetöösse süvenemise otstarbel omavahelisi ringe ja ühinguid, milliste põhikirjad kinnitab õppenõukogu.

Tarbekorral võib kunsttööstusekooli juures ellu kutsuda õpilastevanemate esinduse alustel, mis ette nähtud Tallinna tehnikumi seaduse §§ 47—54 (RT 98 — 1928).

V. Kooli juhtimine ja ametisolevad isikud.

§ 26. Riigi kunsttööstusekoolis on ametis järgmised isikud: 1) direktor, 2) inspektor, 3) õpetajad ja meister-instruktorid, 4) arst, 5) varahoidja, 6) tarvilikud kantseleijõud ja teenijad.

§ 27. Riigi kunsttööstusekooli direktori määrab ametisse haridusminister isikutest, kellel õigus olla õpetajaks kunsttööstusekoolis (§ 31).

§ 28. Direktori kohuseks on kooli õppe- ja kasvatustöö ning majandusliku ala juhtamine ühes vastutusega koolitöö korralikkuse ning kooli varanduse korrasoleku eest ja kooli asjaajamine kokkukõlas seaduste, määruste ja haridusministeeriumi korraldustega ning õppenõukogu otsustega.

Eriti on direktori ülesandeks:

1) kooli esindamine ja läbikäimine teiste asutustega ning isikutega;

2) kooliellu puutuvate küsimuste selgitamine ja esitamine otsustamiseks õppenõukogule;

3) tarvilikkude juhataste andmine õpetajale nende õppe- ja kasvatustöös;

4) ettepanekute tegemine õppenõukogule iga-aastaselt tundide ja töö jaotamisel õpetajate vahel;

5) järelevalve ja hoolitsemine, et koolitöö edeneks takistamata ja õpetajad ning õpilased täidaksid korralikult oma kohuseid, kusjuures direktoril on õigus korratuste puhul teha õpetajale märkusi ning hoiatusi ja esitada neid ametist vabastamiseks haridusministeeriumile;

6) õppejõudude esitamine haridusministeeriumile kinnitamiseks;

7) õpetajate koolitööst vabastamine, kuni ühe nädalani;

8) kooli aastaaruannete ja eelarvete koostamine ja esitamine haridusministeeriumile.

§ 29. Direktori ettepanekul määrab haridusministeerium õppejõudude hulgast inspektori ja osakondade juhatajad — iga või mitme osakonna kohta ühe.

Inspektor on direktori poolt määratud piirides sisemises ning kasvatuslikus tegevuses abiks direktorile ja täidab viimase puudumise või haiguse korral ta kohuseid. Eriti kuulub inspektori ülesannete hulka õpilaste järelevalve ja kasvatustöö.

Osakonna juhataja on vastutav osakonda kuuluvate töökodade ja nende sisseseadete eest ja on direktorile abiks oskusliku hariduse andmise juhatamises oma osakonna piirides.

Osakonna juhatajate kohused ja vahekorra neile alluvate töökodadega määrab õppenõukogu poolt vastuvõetud ja haridusministeeriumi poolt kinnitatud kodukord.

§ 30. Kasvatuslike ülesannete ligemateks täitjateks üksikute klassides ja õppetöökodades nimetab õppenõukogu õppejõudude hulgast klasside ja töökodade juhatajad, kelle kohused määrab õppenõukogu haridusministeeriumi vastava instruksiooni põhjal.

§ 31. Riigi kunsttööstusekooli üldhariduslike ja kunstiainetes õpetajaks võivad olla

kõrgema haridusega isikud ja kunstnikud, kellel õigus olla õpetajaks omal erialal kutse- või keskkoolis.

Kunsttööstuse eriainetes õpetajaks võivad olla isikud, kellel vastaval alal kõrgem haridus või keda haridusministeerium võimetelt ja teadmistelt tunnustab vastavaks õppejõuks sellel erialal.

Nõutava kvalifikatsioonita isikuid võib haridusministeerium kinnitada õpetaja kohustetäitjaks üheks aastaks.

§ 32. Meister-instruktoriteks võivad olla isikud, kes oma kutselise hariduse või kauaegse praktika järgi omandanud meistri nime või õppetöökoja erialale vastava oskusliku hariduse ja vilumuse ning oskuse õpetamise alal.

§ 33. Õppejõu kohuseks on õppe- ja kasvatustöö koolis; eriti kuulub õppejõu kohustele ja ülesannete hulka: 1) õpetuse andmine temale usaldatud ainetes ja praktilistes töödes; 2) õpilaste ülespidamise järelevalve; 3) õppenõukogu koosolekutest osavõtmine.

Koolitööst kui ka koosolekuilt puudumisest ja selle põhjustest tuleb aegsasti teatada kooli direktorile.

§ 34. Riigi kunsttööstusekooli õpetajad, meister-instruktorid, varahoidja ja kooli arsti kinnitab ametisse haridusministeerium direktori ettepanekul.

§ 35. Kantsleijõud ja teenijad võtab ametisse ja vabastab sellest direktor koosseisudes ettenähtud piirides.

VI. Õppenõukogu.

§ 36. Õppenõukogu liikmeteks on kooli direktor, inspektor, õppejõud ja kooli arst, ja kui õpilastevanemate esindus kooli juures olemas, üks selle esindaja.

Õppenõukogu koosolekutest võivad võtta osa sõnaõigusega haridusministeeriumi, kaubandus-tööstusministeeriumi ja kaubandus-tööstuskoja esindajad — igast asutusest üks.

Direktoril on õigus tarbekorral kutsuda koosolekule sõnaõigusega ka teisi isikuid, kes võiksid olla kasulikud küsimuste arutamisel.

§ 37. Õppenõukogu ülesandeks on kõigi kasvatuslike ja õpetuslike ülesannete ühenduses olevate muude koolielu küsimuste arutamine ja lahendamine.

Eriti kuulub ta tegevusepiirkonda:

1) kasvatus- ja õppeviiside määramine koolitöö viljakuse tõstmise otstarbel;

2) õppekavade ja uute osakondade ja sinna kuuluvate töökodade kavade väljatöötamine ja kooli direktori kaudu haridusministeeriumile

kinnitamiseks esitamine; samuti ka õppe- ja töökavade iga-aastase läbivõtmise korra ja ulatuse arutamine;

3) õppevahendite ja töökodade sisseseadete soetamise otsustamine;

4) arvamise avaldamine direktori, inspektori ja teiste õppejõudude kandidaatide kohta (§ 28, p. 6);

5) eelaive ja aastaaruande läbivaatamine (§ 28, p. 8);

6) õpilaste vastuvõtmine, ühest klassist, kursusest, astmelt ja osakonnast teise üleviimine, nende tööde ja ülespidamise hindamine ja kooli või üksikute astmete lõputunnistuste andmise otsustamine (§ 19);

7) õpilaste eemaldamine koolist, teatades sellest haridusministeeriumile;

8) tundide, tööde, klasside ja õppetöökodade jaotamine õppejõudude vahel igaks aastaks, direktori ettepanekul (§ 28, p. 4);

9) õppetööde, sisemise korra ja õpilaste kohta käivate määruste väljatöötamine ja maksmapanemine;

10) õpilaste õpperahast vabastamine ja stipendiumide ning toetuste määramine (§ 14);

11) muude küsimuste otsustamine, millised kuuluvad õppenõukogule käesoleva või teiste seaduste põhjal.

§ 38. Õppenõukogu valib oma liikmete hulgast üheks aastaks sekretäri.

§ 39. Õppenõukogu kutsub kokku direktor või ta asemik omal algatusel või vähemalt $\frac{1}{3}$ osa liikmete nõudmisel. Nõukogu koosolekud peetakse tarvidust mööda. Koosolek on otsustusvõimeline, kui koos vähemalt pool liikmete arvust, nende hulgas direktor või ta asemik.

§ 40. Õppenõukogu koosolekuid juhatab direktor või ta asemik. Nõukogu otsused tehakse liht häälteenamusega; häälte poolenemisel annab juhataja hääli enamuse.

Kui juhataja ei ühine õppenõukogu otsusega, võib ta esitada küsimuse lõplikuks otsustamiseks haridusministeeriumile.

VII. Kooli õigused.

§ 41. Riigi kunsttööstusekoolil on oma pitsat Eesti vabariigi vapiga ja pealkirjaga: „Riigi kunsttööstusekool“. Kõik kooli puutu-

vad aktid, palvekirjad ja kinnistuskirjad on vabad margimaksust; samuti on vabastatud kooli kinnisvara kõigist riigi ja kogukonna maksudest ja naturaalkohustustest.

§ 42. Riigi kunsttööstusekooli tarvidusteks haridusministeeriumi loal sissetoodavad raamatud, õppevahendid ning nende osad ja õppematerjalid on vabad tollimaksust.

§ 43. Riigi kunsttööstusekooli poolt korraldatud õppereisidest osavõtvad õppejõud ja õpilased saavad riigi raudteel ja laevadel tariifinõukogu määramisel hinnata või tariifides ettenähtud hinnaalandusega sõidu.

Samuti saavad õpilased hinnaalanduse raudteel ja laevadel koolivaheaegadel koju- ja tagasisõiduks.

§ 44. Riigi kunsttööstusekoolil on õigus korraldada näitusi ja loenguid, kuulutada välja võistlusi rakenduskunsti projektide loomiseks ja anda auhindu, kutsuda kokku kunstnikkude ja käsitöölise nõupidamisi ning anda välja kirjandust.

§ 45. Kunsttööstusekooli õpilastele antakse ajapikendust kaitseväeteenistusse astumisel kuni 23. eluaasta lõpuni.

VIII. Seaduse elluviimine.

§ 46. Lähemad määrused riigi kunsttööstusekooli kasvatus- ja õppetöö korraldamiseks käesoleva seaduse piirides annab haridusminister.

§ 47. Käesolev seadus hakkab maksma 1. augustist 1929.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Sekretär A. Tammann.

92. Rahaministri teadaanne.

Teatan käesolevaga, et Tulitikkude valmistamise ja müügi seaduse § 9 alusel on alates 1. veebruarist kuni 31. juulini 1929 a. tulitikutoosi sisemaa müügihind kindlaks määratud kolme sendi peale.

Rahaminister A. Oinas.

Peasekretär A. Matto.